

μήσεως τῆς Θεομήτορος ἑορτῇ τελῆται τῇ 15 αὐγούστου ἐν Βλαχέρναις «καὶ ἐγκώμια λέγειν τῆς Δεσποίνης, ὀνομάσας αὐτὴν Πανήγυριν» λέγει ὁ Θεοφάνης²²⁰. Ἐπ' αὐτοῦ δὲ, τῷ 593 ὁ Μαυρίκιος συνετέλεσε τὴν ἐπὶ Τιβερίου ἀρξαμένην οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, κατὰ δὲ τὸ τελευταῖον ἰδίως τῆς πατριαρχείας τοῦ Νηστευτοῦ ἔτος ὁ ἐπ' ἀδελφῇ (τῇ Γορδία) γαμβρὸς τοῦ Μαυρικίου Φιλιππικὸς ὠκοδόμησεν ἐν Χρυσοπόλει τὴν μονὴν τῆς Θεοτόκου.

Τὸ λείψανον τοῦ Ἰωάννου Δ' τοῦ Νηστευτοῦ ἐνεταφιάσθη ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων μέρος δ' αὐτοῦ θησαυρίζει νῦν ἢ ἐν Ἁγίῳ Ὁρει μονῇ τοῦ Διονυσίου²²¹.

Ἡ ἀνατολικὴ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία γεραίρει τὴν μνήμην τοῦ μακαρίου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ τῇ 2 Σεπτεμβρίου. Ὁ κατ' αὐτὴν φαλλόμενος κανὼν ἐ-

---

γυρις ; καὶ τότε πρὸς τί ὁ ὀρισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς παρασκευῆς ; Ἀφ' ἑτέρου γινώσκωμεν ὅτι Τιμόθεος ὁ πατριάρχης ὁ Κήλων «τὰς κατὰ παρασκευὴν λιτὰς ἐν τῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου ἐν Χαλκοπρωτείῳ ἐπενόησε γίνεσθαι». Θεόδωρος Ἀναγνώστης, Β', 30. Φαίνεται ὅτι ὁ Μαυρίκιος διέταξεν ἵνα ἢ λιτὴ ἀρχομένη τῇ παραμονῇ ἐν τῷ ναῷ τῶν Βλαχερνῶν λαμβάνη τέλος ἐν τῷ ναῷ τῶν Χαλκοπρωτείων. Οἱ πλείονα γινώσκοντες καὶ κρίσεως ἐμβρίθειαν πλουτοῦντες ἀποφανθήτωσαν.

220. Καὶ τοῦτο γράφω συνδυάζων τὰ παρὰ τῷ Θεοφάνει γραφόμενα καὶ τὰ παρὰ Νικηφόρου Καλλίστου ΙΖ', 28, ὅπου γράφει ὅτι καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστίνος διέταξεν ἵνα ἢ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων τελῆται τῇ 25 δεκεμβρίου. Ἄγνωτον περὶ τίνος Ἰουστίνου λέγει, τοῦ Α' ἢ τοῦ Β', κατέλιπον ἀόριστον τὴν χρονολογίαν. Ἀνάγνωθι μικρὸν σημείωμά μου περὶ τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων ἐν «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ», τόμ. Δ', ἀπὸ σελίδος 468 - 470. Σημείωσαι ὅτι ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Χρισστομόου ἐωρτάζετο κατὰ τὴν 25 δεκεμβρίου ἢ ἑορτῇ αὐτῇ, ἵσως δ' ὁ Μαυρίκιος ἐξέδωκε τὸ τυπικὸν αὐτῆς. βλ. Δοσιθέου περὶ τῶν ἐν Ἱερσολ. πατριαρχ. σελ. 424.

221. Κομνηνοῦ Προσκυνητάριον Ἁγίου Ὁρους· ἐκδ. Βελούδου· σελ. 45.

